

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง โดยการสุ่มสองกลุ่มวัดครั้งเดียว เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สำหรับมารดาหลังคลอดบุตรคนแรกต่อระยะเวลาและพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ กลุ่มตัวอย่าง คือ มารดาหลังคลอดบุตรคนแรกมารับบริการที่หน่วยหลังคลอด โรงพยาบาลพุทธโสธร ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง สิงหาคม พ.ศ. 2554 จำนวน 60 ราย แบ่งออกเป็นสองกลุ่มคือ กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สำหรับมารดาหลังคลอดบุตรคนแรก จำนวน 30 ราย และกลุ่มควบคุมได้รับการดูแลตามปกติ จำนวน 30 ราย ผลการวิจัยนำเสนอด้วยการบรรยายประกอบตารางตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ข้อมูลทั่วไปของมารดาหลังคลอดบุตรคนแรก
2. การรับรู้พฤติกรรมส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของครอบครัว

ส่วนที่ 2 ผลการวิจัยตามสมมติฐาน

1. มารดาหลังคลอดบุตรคนแรกที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่มีระยะเวลาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวนานกว่ามารดาที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ
2. มารดาหลังคลอดบุตรคนแรกที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่มีคะแนนพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สูงกว่ามารดาที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ข้อมูลทั่วไปของมารดาหลังคลอดบุตรคนแรก กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง

1.1 มารดาในกลุ่มควบคุมทั้งหมด 30 คน ส่วนใหญ่ร้อยละ 56.7 อายุอยู่ในช่วง 20-24 ปี ร้อยละ 63.3 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 63.3 ทำงานนอกบ้าน ร้อยละ 53.3 ใช้เวลาในการเดินทางไปทำงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 นาที ร้อยละ 46.7 ที่ทำงานมีสถานที่ให้ปั๊มน้ำนม ร้อยละ 43.3 ที่ทำงานมีตู้เย็นให้เก็บน้ำนม ร้อยละ 50 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว 10,000-20,000 บาท ร้อยละ 53.3 มารดาดังใจเลี้ยงลูกด้วยนมแม่นาน 6 เดือน ร้อยละ 83.3 เป็นครอบครัวขยาย ร้อยละ 73.3 สมาชิกในครอบครัวเคยเลี้ยงลูกด้วยนมแม่หรือช่วยเหลือคนอื่นเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ร้อยละ 53.3 ครอบครัวตั้งใจให้มารดาเลี้ยงลูกด้วยนมแม่นาน 6 เดือน

1.2 มารดาในกลุ่มทดลองทั้งหมด 30 คน ส่วนใหญ่ ร้อยละ 70 อายุอยู่ในช่วง 20-24 ปี ร้อยละ 63.3 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 63.3 ทำงานนอกบ้าน ร้อยละ 43.3 ใช้เวลาในการเดินทางไปทำงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 นาที ร้อยละ 50 ที่ทำงานมีสถานที่ให้ปั๊มน้ำนม ร้อยละ 46.7 ที่ทำงานมีตู้เย็นเก็บน้ำนม ร้อยละ 56.7 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว 10,000-20,000 บาท ร้อยละ 80 มารดาตั้งใจเลี้ยงลูกด้วยนมแม่นาน 6 เดือน ร้อยละ 66.7 เป็นครอบครัวขยาย ร้อยละ 70 สมาชิกในครอบครัวเคยเลี้ยงลูกด้วยนมแม่หรือช่วยเหลือคนอื่นเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ร้อยละ 76.7 ครอบครัวตั้งใจให้มารดาเลี้ยงลูกด้วยนมแม่นาน 6 เดือน ร้อยละ 53.3 มีแม่เป็นสมาชิกครอบครัวที่เข้าร่วม ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความถี่และร้อยละของมารดาหลังคลอดบุตรคนแรก จำแนกตามข้อมูลทั่วไปในกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มควบคุม (n = 30)		กลุ่มทดลอง (n = 30)	
	ความถี่ (ร้อยละ)		ความถี่ (ร้อยละ)	
อายุ (ปี)				
20-24	17	(56.7)	21	(70)
25-29	6	(20)	4	(13.3)
30-34	4	(13.3)	4	(13.3)
≥ 35	3	(10)	1	(3.4)
	Min = 20, Max = 41		Min = 20, Max = 36	
	$\bar{x}$ = 25.07, SD = 6.01		$\bar{x}$ = 23.7, SD = 4.61	
การศึกษา				
ประถมศึกษา	0	(0)	2	(6.7)
มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า	19	(63.3)	19	(63.3)
อนุปริญญา/ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	11	(36.7)	9	(30)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มควบคุม (n = 30)		กลุ่มทดลอง (n = 30)	
	ความถี่ (ร้อยละ)		ความถี่ (ร้อยละ)	
การทำงานภายหลังคลอด				
แม่บ้าน/ ทำงานอยู่กับบ้าน	11	(36.7)	11	(36.77)
ทำงานนอกบ้าน	19	(63.3)	19	(63.3)
เวลาที่ใช้ในการเดินทางไปทำงาน (นาที)				
แม่บ้าน/ ทำงานอยู่กับบ้าน	11	(36.7)	11	(36.7)
≤ 30	16	(53.3)	13	(43.3)
31-60	0	(0)	4	(13.3)
61-90	0	(0)	0	(0)
91-120	3	(1)	2	(6)
ที่ทำงานมีสถานที่ให้บีบน้ำนม				
แม่บ้าน/ ทำงานอยู่กับบ้าน	11	(36.7)	11	(36.7)
ไม่มี	5	(16.7)	4	(13.3)
มี	14	(46.7)	15	(50)
ที่ทำงานมีตู้เย็นเก็บน้ำนม				
แม่บ้าน/ ทำงานอยู่กับบ้าน	11	(36.7)	11	(36.7)
ไม่มี	6	(20)	5	(16.7)
มี	13	(43.3)	14	(46.6)
รายได้เฉลี่ยของครอบครัว (บาท/ เดือน)				
< 10,000	13	(43.3)	9	(30)
10,000-20,000	15	(50)	17	(56.7)
> 20,000	2	(6.7)	4	(13.3)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มควบคุม (n = 30)		กลุ่มทดลอง (n = 30)	
	ความถี่ (ร้อยละ)		ความถี่ (ร้อยละ)	
ระยะเวลาที่มารดาตั้งใจเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ (เดือน)				
2	3	(10)	10	(33.3)
3	8	(26.7)	5	(16.7)
6	16	(53.3)	24	(80)
12	3	(10)	0	(0)
ลักษณะครอบครัว				
ครอบครัวเดี่ยว	5	(16.7)	10	(33.3)
ครอบครัวขยาย	25	(83.3)	20	(66.7)
สมาชิกในครอบครัวเคยเลี้ยงลูกด้วยนมแม่หรือช่วยเหลือคนอื่นเลี้ยงลูกด้วยนมแม่				
เคย	22	(73.3)	21	(70)
ไม่เคย	8	(26.7)	9	(30)
ระยะเวลาที่ครอบครัวตั้งใจให้มารดาเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ (เดือน)				
2	1	(3.4)	0	(0)
3	10	(33.3)	7	(23.3)
6	16	(53.3)	23	(76.7)
12	3	(10)	0	(0)
สมาชิกครอบครัวที่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่				
แม่	-	-	16	(53.4)
สามี	-	-	10	(33.3)
แม่สามี	-	-	3	(10)
อื่น ๆ (น้องสาว ย่า)	-	-	1	(3.3)

2. การรับรู้พฤติกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของครอบครัว

ค่าเฉลี่ยและเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนการรับรู้พฤติกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของครอบครัว พบว่าด้านการจัดสิ่งแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับมารดาและบุตร คะแนนพฤติกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของครอบครัวที่ปฏิบัติต่อมารดากลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุมมากที่สุดคือข้อ 1 จัดสถานที่ และอุปกรณ์สำหรับให้ท่านเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เช่น ที่นั่ง หมอนอิง หมอนรองตัวเด็ก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.97 ($SD = .18$) และกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่มากที่สุดข้อ 2 คอยระวังไม่ให้ยุ่ง มด หรือสัตว์อื่น ๆ มารบกวน ในขณะที่ท่านให้นมบุตร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.93 ($SD = .25$)

ด้านแบ่งเบาภาระงาน คะแนนพฤติกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของครอบครัวที่ปฏิบัติต่อมารดากลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุมมากที่สุดข้อ 5 ช่วยดูแลลูกเพื่อให้ท่านได้พักผ่อน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.83 ($SD = .37$) และกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่มากที่สุดข้อ 4 ช่วยทำงานบ้านในขณะที่ท่านกำลังให้นมบุตร เช่น หุงข้าว ทำกับข้าว ซักผ้า เป็นต้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.80 ($SD = .40$)

ด้านพัฒนาความเป็นมารดา คะแนนพฤติกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของครอบครัวที่ปฏิบัติต่อมารดากลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุมมากที่สุดข้อ 7 เตรียมอาหารที่มีคุณค่าทางสารอาหาร และอาหารบำรุงน้ำนม เพื่อให้ท่านมีน้ำนมให้บุตร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.97 ($SD = .18$) ส่วนกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่มากที่สุดข้อ 9 ครอบครัวคอยสังเกตว่าทารกต้องการอะไร เช่น ร้องหิวนม หรือถ่ายอุจจาระหรือปัสสาวะ หรือง่วงนอน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 ($SD = .00$)

ด้านการอยู่ในขณะที่มารดาให้นมบุตร คะแนนพฤติกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของครอบครัวที่ปฏิบัติต่อมารดากลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุมมากที่สุดข้อ 17 เมื่อท่านหงุดหงิด ครอบครัวคอยปลอบโยน และพยายามทำให้ท่านอารมณ์มีอารมณ์ดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.83 ($SD = .37$) และกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่มากที่สุดข้อ 19 พยายามให้กำลังใจเมื่อท่านมีความวิตกกังวลเรื่องการให้นมบุตร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.70 ($SD = .46$) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนการรับรู้พฤติกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของครอบครัวรายข้อและรายด้านในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ข้อ	พฤติกรรมส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของครอบครัว	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
	การจัดสิ่งแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับมารดาและบุตร	1.6	.32	1.92	.16
1.	จัดสถานที่ และอุปกรณ์สำหรับให้ท่านเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เช่น ที่นั่ง หมอนอิง หมอนรองตัวเด็ก	1.57	.56	1.97	.18
2.	คอยระวังไม่ให้ยุ่ง มด หรือสัตว์อื่น ๆ มารบกวน ในขณะที่ท่านให้นมบุตร	1.93	.25	1.97	.18
3.	เตรียมน้ำ หรือ นม หรือน้ำผลไม้ สำหรับท่านหลังให้นมบุตร	1.30	.75	1.90	.30
	แบ่งเบาภาระงาน	1.75	.34	1.83	.33
4.	ช่วยทำงานบ้านในขณะที่ท่านกำลังให้นมบุตร เช่น หุงข้าว ทำกับข้าว ซักผ้า เป็นต้น	1.80	.40	1.87	.34
5.	ช่วยดูแลลูกเพื่อให้ท่านได้พักผ่อน	1.67	.47	1.83	.37
	พัฒนาความเป็นมารดา	1.77	.25	1.82	.10
6.	ครอบครัวแนะนำการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ว่าเป็นการกระทำบทบาทของความเป็นผู้หญิงหรือความเป็นแม่อย่างสมบูรณ์	1.77	.43	1.83	.37
7.	เตรียมอาหารที่มีคุณค่าทางสารอาหาร และอาหารบำรุงน้ำนม เพื่อให้ท่านมีน้ำนมให้บุตร	1.70	.46	1.97	.18
8.	เมื่อมีปัญหาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ครอบครัวร่วมหาแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้มารดาสามารถเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ต่อไปได้	1.73	.52	2.00	.00
9.	ครอบครัวคอยสังเกตว่าทารกต้องการอะไร เช่น ร้องหิวนม หรือ ถ่ายอุจจาระหรือปัสสาวะ หรือง่วงนอน	2.00	.00	2.00	.00
10.	ครอบครัวช่วยท่านเปลี่ยนผ้าอ้อม อาบน้ำลูก อุ้มลูก	1.93	.25	1.97	.18
11.	ให้คำปรึกษาเมื่อท่านมีปัญหาในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	1.77	.43	1.9	.25

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	พฤติกรรมส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของครอบครัว	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
12.	คอยเตือนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้ถูกต้อง ขณะให้นมบุตรเสมอ เช่น การพักผ่อน การรับประทานอาหาร	1.70	.46	1.93	.25
13.	ครอบครัวหาความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่จากการอ่านหนังสือ หรือถามผู้รู้ มาช่วยท่านในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	1.60	.56	1.63	.49
	อยู่ในขณะที่มารดาให้นมบุตร	1.57	.52	1.77	.37
14.	ครอบครัวให้ความช่วยเหลือท่านในการให้นมลูกในเวลา กลางคืน	1.60	.49	1.63	.49
15.	คอยดูแลอยู่ใกล้ๆ ขณะท่านให้นมบุตรอยู่เสมอ เช่น ช่วยมารดา ในการจัดท่าให้นมบุตร ช่วยอุ้มบุตรส่งมารดา ช่วยหยิบของใช้ที่ จำเป็น อุ้มเรอหลังให้นมบุตร เป็นต้น	1.63	.55	1.87	.34
16.	ยกย่อง ชมเชย ท่านที่สามารถให้ลูกกินนมแม่ได้	1.37	.55	1.47	.50
17.	เมื่อท่านหงุดหงิด ครอบครัวคอยปลอบโยน และพยายามทำให้ ท่านมีอารมณ์ดี	1.50	.63	1.83	.37
18.	รับฟังปัญหาหรือความรู้สึกไม่สบายใจ เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วย นมแม่	1.67	.47	1.93	.25
19.	พูดคุย ให้กำลังใจ เมื่อท่านมีความวิตกกังวล เรื่องการให้นมลูก	1.70	.46	1.90	.30
	รวมเฉลี่ย	1.68	.25	1.78	.10

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนการรับรู้พฤติกรรมส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของ ครอบครัวระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ด้วยสถิติ Independent t-test พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของครอบครัวกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ($t = .3.79, p < .001$) โดยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33.93 ($SD = 2.07$) ส่วน กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 31.93 ($SD = 4.76$) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนการรับรู้พฤติกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของครอบครัว
ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	$\bar{X}$	SD	t	p-value
กลุ่มควบคุม n=30	31.93	4.76	-3.79	<.001
กลุ่มทดลอง n=30	35.43	1.69		

ส่วนที่ 2 ผลการวิจัยตามสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 มารดาหลังคลอดบุตรคนแรกที่ได้รับโปรแกรมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่มีระยะเวลาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวนานกว่ามารดาที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ

จากการเปรียบเทียบระยะเวลาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวก่อนระหว่างกลุ่มมารดาหลังคลอดบุตรคนแรกที่ได้รับโปรแกรมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่กับกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติด้วยสถิติ Mann-Whitney U test เพราะข้อมูลมีการแจกแจงไม่เป็นโค้งปกติ พบว่า ระยะเวลาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวก่อนกลุ่มทดลองนานกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($z = -3.01, p = .002$) ค่าเฉลี่ยกลุ่มทดลองเท่ากับ 28 (SD = .00) ค่าเฉลี่ยกลุ่มควบคุมเท่ากับ 23.60 (SD = 7.61 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบระยะเวลาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวก่อนระหว่างมารดาหลังคลอดบุตรคนแรกกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	n	Min	Max	Mean	SD	Median	Z	p-value
กลุ่มควบคุม	30	7	28	23.60	7.61	28	-3.01.	.002
กลุ่มทดลอง	30	28	28	28.00	0	28		

สมมติฐานข้อที่ 2 มารดาหลังคลอดบุตรคนแรกที่ได้รับโปรแกรมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่มีคะแนนพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สูงกว่ามารดาที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ

จากการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ระหว่างกลุ่มมารดาหลังคลอดบุตรคนแรกที่ได้รับโปรแกรมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่กับกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ ด้วยสถิติ Independent t-test พบว่าคะแนนพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ($t = -1.65, p = .052$) ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 โดยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.76 ($SD = 1.81$) ส่วนกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.73 ($SD = 2.91$) แต่เมื่อเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่รายข้อ พบว่าพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ข้อ 2 ท่านฝึกจิตไม่เครียดหรือกังวลกับการให้นมบุตรของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -3.41, p = .001$) พฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ข้อ 8 หลังให้ลูกดูดนมแม่อิ่มท่านไม่ได้ให้น้ำตามของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -6.59, p < .001$) พฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ข้อ 10 ช่วง 4 สัปดาห์แรกหลังคลอดท่านป้อนนมด้วยแก้วเวลาไปทำธุระหรือทำงานนอกบ้านของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -7.10, p < .001$) ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ระหว่างมารดาหลังคลอดบุตรคนแรกกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ข้อ	พฤติกรรมกา รเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของ มารดา	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		t	p-value
		(n = 30)		(n = 30)			
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1.	ขณะให้นมบุตรท่านนั่งหรือนอนในท่าที่ สบาย ไม่เกร็งส่วนใดส่วนหนึ่งของ	1.40	.49	1.53	.50	-1.02	.154
2.	ร่างกาย ท่านฝึกจิตไม่เครียดหรือกังวลกับการให้	.73	.58	1.17	.37	-3.41	.001
3.	นมบุตร ท่านให้ลูกดูดนมทุก 2-3 ชั่วโมง หรือตามความต้องการของลูก โดยให้ลูก อมลิ้นถึงลานนม	1.57	.50	1.70	.46	-1.06	.146

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ	พฤติกรรม การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของมารดา	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		t	p-value
		(n = 30)		(n = 30)			
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
4.	ในแต่ละครั้งของการให้นมท่านให้ลูกดูดนมสลับกันทั้งสองข้าง	1.60	.49	1.60	.49	.00	.500
5.	การให้นมแต่ละมื้อควรให้ลูกดูดแต่ละข้างจนเกลี้ยงเต้า (แม่รู้สึกว่เต้านมเบาลง)	1.20	.40	1.23	.43	-.30	.379
6.	เอาหัวนมออกจากปาก โดยกดปลายคางลูกเบา ๆ หรือสอดปลายนิ้วแทรกผ่านเหงือก หรือให้ลูกคายหัวนม/ ดุนหัวนมออกเอง	1.37	.49	1.37	.49	.00	.500
7.	หลังลูกอิ่มทำให้เรอ โดยการอุ้มพาดบ่า หรือการอุ้มนั่งดัก	1.77	.43	1.80	.40	-3.08	.379
8.	หลังให้ลูกดูดนมแม่อิ่มท่านไม่ได้ให้น้ำตาม	1.40	.49	2.00	.00	-6.59	<.001
9.	เมื่อท่านไปทำธุระหรือทำงานนอกบ้าน ท่านเตรียมบิบเก็บนํ้านมไว้ทุกครั้ง	1.17	.79	1.30	.46	-7.95	.215
10.	ช่วง 4 สัปดาห์แรกหลังคลอดท่านป้อนนมด้วยแก้วเวลาไปทำธุระหรือทำงาน	.43	.56	1.53	.62	-7.10	<.001
11.	นอกบ้าน เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ท่านสอบถามครอบครัว หรือโทรขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่	1.47	.57	1.47	.50	.00	.500
รวม		14.73	2.91	15.76	1.81	-1.65	.052